

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 9
Mayo 7, 2004
www.philippinerevolution.org

Editorial

Wala sang pundamental nga pagbag-o nga igabunga ang eleksyon sa Mayo 10

Sa subong nga malakolonyal kag mala-pyudal nga nagaharing sistema, reaksyunaryo ang mga eleksyon kag nagatuga lamang sang ilusyon sang demokrasya. Indi ini pwede mangin pamaagi agud ang pumuluyo makapabutyag sang ila kagustuhan kag makapili sang mga pinuno nga matuod nagatiglawas sa ila interes.

Ang nagaluntad nga sistemang pang-ekonomya, pangpulitika, pangkultura kag elektoral amo ang nagatalana sang pangkabilugan nga domina-

syon sang mga reaksyunaryong partido kag kandidato. Gani ang mga eleksyon para sa reaksyunaryong gubyrno sa Pilipinas wala sang iban pagtalana lamang kon sin-o halin sa ano nga paksyon sang reaksyunaryong nagaharing sahi ang mangibabaw sa isa ka panahon kag makapadipulos sa gahum kadungan sang pag-amlig kag pagpabilin sang ila

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

**Pagpang-ipit sa nga
progresibong partido**
PAHINA 3

**Koleksyon sang
mga litrato sg BHB**
PAHINA 5

**Mga tulisan, ginagamit
sg AFP sa Mindanao**
PAHINA 8

makasahing pagpamigos kag pagpanghimulos sa pumuluyo.

Agud buyukon ang boto sang pumuluyo, ang mga reaksyunaryong kandidato nagbuhi sang sarisari nga populista kag repormista nga promisa, nagagamit sang pyudal nga kulturang padrino, nagapadihot kag nagabayad sang daku para sa kon anano nga anunsyo kag gimik sa masmidya.

Pero pinakamakahulugsa gihapon sa reaksyunaryong eleksyon amo ang paggamit sang nagkalain-lain nga instrumento, lunsay sa kaugalingon sang kandidato kag sa estado, para sa pagpamilit kag pagpaniplang, ang paggamit sang daku nga kwarta pangampanya kag pangbakal sang boto kag ang ikasarang manipulahon ang resulta sang eleksyon. Makahulugsa sa resulta sang eleksyon sa Pilipinas ang paggamit sang armas, mga buyong kag kwarta.

Gani daku katama ang disbentaha sang mga progresibong partido kag kandidato nga nagapasakup sa reaksyunaryong eleksyon. Sa nagaluntad nga sistema kag kahimtangan, awtomatiko nga nakareserba para sa mga tiglawas sang nagaharing sahi ang pinakamataas nga pusisyon kag ang kadam-an nga mga

pwesto. Pila ka progresibo nga partido kag kandidato lamang ang ginatugutan nga magdaug sa eleksyon.

Sa partikular, ang layi bahin sa *party-list* nagatalana sang 20% lamang sa nasambit nga mga pwesto sa kongreso para sa magagmay nga partido nga indi kabahin sa pangunahon nga partido pulitikal. Sa gamay nga espasyo nga ginatalana para sa nasambit nga mga grupo, imposible mangin makahulugsa ang mga ini sa pagpasar kag pagbasura sang mga layi. Dugang diri, daku nga numero sang mga nagabato sa eleksyon nga *party-list* mga ekstensyon lamang sang dalagku nga partido pulitikal, mga asosasyon militar, mga grupo pang-ekonomya kag iban pa nga instrumento sang mga reaksyunaryong nagaharing sahi.

Luwas diri, biktima sang pasistang kalakasan ang mga progresibong partido kag kandidato. Sa masobra 50 tuig nga kasaysayan sang papet nga republika, pinakamabangis kag pinakamapintas ang atake sang mga pasistang pwersa sang estado kag mga masupog nga reaksyunaryong grupo pangpulitika kada may signipikante nga pag-abante ang mga progresibo sa reaksyunaryong eleksyon. Sadtong eleksyon sang 1987, ang pinakadamu

nga numero sang mga pinatay, ginsakit kag ginharas naghalin sa progresibong Partido ng Bayan.

Sa subong, ginakonsentrahan sang mga militarista sa gubyerno kag iban pang pasista ang pagpamigos sa mga progresibong partido kag kandidato. Ang pinakamadamu nga biktima sang pagpamatay kag kalakasan sa subong nga eleksyon naghalin sa Bayan Muna, Anakpawis kag Anak ng Bayan. Ginakakulbaan sang mga pasista kag masupog nga reaksyunaryo ang relatibo daku nga mapadaug sang mga partido nga ini sa eleksyon. Nagaguwa sa tanan sang mayor nga sarbey nga mapadaug sang mga ini ang 10 tubtub 12 pwesto sa kongreso.

Pero may bentaha pa gihapon ang pagpasakup sang mga progresibo sa reaksyunaryong eleksyon sa pihak sang dalagku nga sablag kag peligro nga ginaatubang nila kag tuman kalimitado nga mahimo nila sa paagi sang paghimakas elektoral kag paghulag sang gubyerno. Ang isa ka pat-ud nila nga mahimo sa minamum amo ang ibuyagyag ang kagarukan sang sistema kag pangapinan ang pungsodnon kag demokrati-kong kinamatarung sang pumuluyo.

Nakig-angtanay kag nakipagalyado ang Partido sa mga progresibo kag ginahingalitan ang kontradiksyon sa kubay sang mga reaksyunaryo nga nagasingki sa panahon sang eleksyon. Sa pagpakighiliugyong prente sini, pangunahon nga ginaamligan sang Partido ang interes kag pagpasulong sang mga bentaha para sa rebolusyonaryong kahublagan, rebolusyonaryong baseng masa kag ginapamunuan nga kahublagang masa.

Sa amo man, ang pagkawalay unod sang reaksyunaryong sistemang pulitikal kag elektoral kag ang kriminal nga kampanya sang pang-atake sa mga progresibo nagahayag sa matuod nga kinaiya sang nagaharing sistema kag proseso elektoral sini

<div data-bbox="142 1306 475 1402"> </div> <div data-bbox="131 1404 479 1432"> <p>Tuig XXXV No. 9 Mayo 7, 2004</p> </div> <div data-bbox="118 1451 498 1537"> <p>Ang Ang Bayan ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.</p> </div> <div data-bbox="118 1537 498 1621"> <p>Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:</p> </div> <div data-bbox="165 1621 462 1650"> <p>www.philippinerevolution.org.</p> </div> <div data-bbox="118 1650 498 1822"> <p>Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.</p> </div> <div data-bbox="142 1822 479 1879"> <p>Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com</p> </div>	<div data-bbox="557 1331 722 1369"> <h2>Kaundan</h2> </div> <div data-bbox="557 1409 673 1440"> <h3>Editorial</h3> </div> <div data-bbox="576 1442 1006 1713"> <p>Wala sg pundamental nga pagbag-o sa eleksyon 1</p> <p>Pagpang-ipit sa mga progresibong partido 3</p> <p>Pila kandidato, dinisarmahan 4</p> <p>US, nagapasilabot sa eleksyon 5</p> <p>Koleksyon sg mga litrato sg BHB 5</p> <p>Salaysay ni Ka Basil sa OPML 6</p> </div> <div data-bbox="557 1715 771 1749"> <h3>Mga koresponsal</h3> </div> <div data-bbox="576 1751 1006 1820"> <p>Mga tulisan, ginagamit sg AFP 8</p> <p>Cordillera Day 2004 10</p> </div> <div data-bbox="557 1822 1006 1854"> <h3>Balita 11</h3> </div>
<p>Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas.</p>	

nga garuk, reaksyunaryo. Wala diri sang malauman nga kalubaran sa mga basehang problema sang pumuluyo ukon makahulugan nga mga pagbag-o pangkatilingban.

Sa atubang sang mga ini, kinahanglan pasanyugon ang propaganda kag protestang antipasista, kag magpursiger sa dalan sang madugayan nga inaway banwa, samtang wala ginatalikdan ang kumplikado kag mabudlay nga mga katungdanan sa pagpasulong sang

hayag nga demokratikong kahublagan kag paghulag sa sulod sang mga reaksyunaryong institusyon. Paagi lamang sa armadong rebolusyon mapukan ang garuk nga neokolonyal kag malapyudal nga kaayusan, mapundar ang bag-o kag rebolusyonaryong areglo kag maagum ang pungsodnon nga kahilwayan, demokrasya kag kauswagan padulong sa labi pa nga pagsulong sang katilingban Pilipino.

AB

Pagpang-ipit sa mga progresibong partido

Wala untat ang pagpanamad kag pagpamatay

Sa pagpanguna sang kleriko-pasista nga si Norberto Gonzales, National Security Adviser sang Malakanyang kag ahente nga paniktik sang US, ang mga pasista sa gubyerno kag Armed Forces of the Philippines naglunsar sining Abril sang maukod kag mabaskog nga kampanya para samaron ang mga progresibong partido kag kandidato sa mata sang pumuluyo, kag ipatunda ang pagdugang sang kalakasan kag pagpamigos batuk sa ila.

Masunod ang pila ka tampok nga kaso sa sulod lamang sang ulihing duha ka simana sang Abril:

►Malisyoso nga ginapalapta sang PNP sa Leyte nga ang Anakpawis may kaangtanan sa Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB). Ini kuno bangud naglapta ang mga poster sang Anakpawis sa Alang-alang, Leyte sang ambusan sila diri sang BHB sadtong Mayo 3. Maathag nga pilit lang nagapamulot ang PNP sang mga mabangdanan agud lagson ang Anakpawis bangud suno sa pahayag sang Efren Martires Command sang BHB sa Eastern Visayas, wala sang natabo nga engkwentro ang BHB sa lugar kag petsa nga nasambit.

►Ginpangluthang sadtong gab-i sang Abril 29 sa Barangay Silangang Malicboy, Pagbilao, Quezon ang mag-asawa nga sanday Rogelio Perez, 46, ikaduha nga tagapamuno sang Pamlakaya-Quezon kag tagakampanya sang Bayan Muna, kag Cristina, 52, pangkabilugang sekretaryo sang Bayan Muna-Pagbilao. Namatay si Rogelio samtang si Cristina agaw-agaw ang kabuhi sang dalhon sa ospital. Halin ang mag-asawa sa isa ka miting. Sadtong adlaw man nga ina, ginluthag kag napatay si Juland Cau-

tasán, katapu sang Bayan Muna, sa guwa sang isa ka eskwelahan sa Pagbilao.

►Ginpaulanan sang bala sa Barangay Pachoca, Calapan City, Mindoro Oriental sadtong Abril 28 si Isaias Manano Jr., 23, pangkabilugang sekretaryo sang Anakpawis-Mindoro Oriental. Patay si Manano kag pilason ang upod niya nga si Guillermo Coz, 47, pangaduha nga tagapamuno sang Anakpawis. Halin ang duha sa pagpakigsugilanon sa isa ka kandidato sa pagkaalkalde sang sila ginpangluthang.

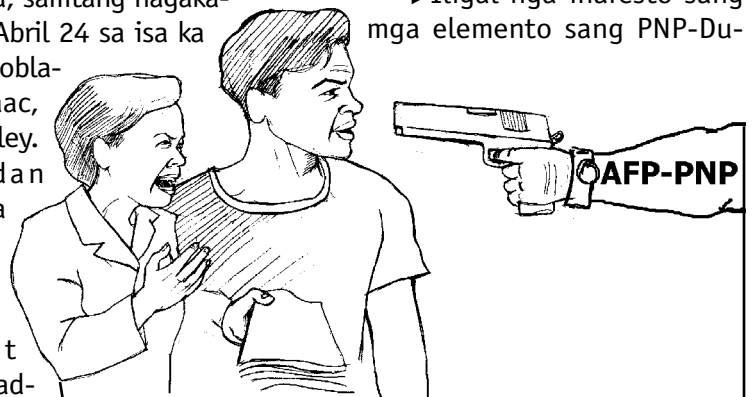
►Ginpangluthang sang mga suldado sang 78th IB tubtub sa mapatay sanday Charlie Mandaya Davao, Ganadi Pinamaylan kag Charlie Utag, mga Ata-Manobo nga katapu sang Bayan Muna, samtang nagakalon sila sadtong Abril 24 sa isa ka restawran sa poblasyon sang Laac, Compostela Valley. Ginpasibangdan sang militar nga mga katapu sang BHB ang tatlo.

►Ginkuot sang militar sad-

tong Abril 25 sanday Oliver Ostorál, 27, taga-Mauban, Quezon kag Ramil Adornado, 19, taga-Real, Quezon, lunsay mga myembro sang Anak ng Bayan-Southern Tagalog. Ulihi sila nga nakita sadtong alas-6 sang aga sang Abril 25 sa Barangay Mangilang, Candelaria, Quezon. Didto sila para mang-imbíta para sa kumbensyon sang Bayan Muna-Quezon.

►Sa Camarines Sur, 25 myembro na sang Bayan Muna kag Anakpawis ang nareport nga ginkuot kag pada-yon nga nadula halin nga nagbaskog ang mga operasyong militar sa mga banwa sang Tinambac, Lagonoy, Goa, Presentacion, Caramoan kag Garchitorena. Ginreport man sang Anak ng Bayan-Bicol ang apat ka kaso sang pagpamatay. Duha sa mga biktima amo sanday Virgie Vetmen, 19, myembro sang Anakpawis kag Jesus Bongalon, isa ka barangay konsehal sang Payak, Bato, Camarines Sur. Ginlugos kag pinatay si Vetmen kag gin-utod-utod ang iya bangkay.

►Iligal nga inaresto sang mga elemento sang PNP-Du-

maguete sadtong Abril 21 sa Bais City, Negros Oriental si Ronald Ian Evidente, isa ka *nominee* sang Anak ng Bayan. Ginadalahig siya sa pag-ambus kag pagpatay sa pila ka katapu sang bandidong grupong Revolutionary Proletarian Army.

►Sa Davao Oriental, nagpalap-nag ang mga elemento sang 72nd IB upod ang Special Forces kag PNP Criminal Investigation and Detection Group sang mga polyeto kon sa diin ginabansagan "mga anak ni Satanas" ang mga progresibong partido.

►Ginpatumtuman sang baril sang isa ka elemento sang militar si Apolinario Alvarez, presidente kag pangunahon nga *nominee* sang Anak ng Bayan sang makipagnegosasyon siya sa mga elemento sang 42nd IB nga nag-abang sa ila *motorcade* sa Tigaon, Camarines Sur sadtong Abril 18. Ang *motorcade* kabahin sa limang adlaw nga Peace Caravan na naglibod sa apat ka probinsya sang Bicol. Samtang, si Leo del Rosario, katapu sang Anak ng Bayan, ginbakol sang isa ka suldado.

►Ginpalibutan sang may 100 naka-*full battle gear* nga elemento sang 803rd Infantry Brigade kag PNP sang Catarman, Northern Samar ang upisina sang Bayan Muna sa Sityo Bukhasan, Barangay Cawayan, Catarman sadtong gab-i sang Abril 13. Nagpilit sila nga magsulod sa upisina bangud may ginalagas kuno sila nga lima ka myembro sang "sparrow unit" sang BHB. Bangud wala maipakita nga anuman nga mandamyento ang mga militar kag pulis, wala sila ginpasulod sang taga-BM. Napilitan nga magatras ang mga pasistang tropa pagkalipas sang duha ka oras.

►Ginpalibutan sang siyam ka hubog nga suldado sang 78th IB sadtong Abril 14 ang mga katapu sang Anakpawis kag Bayan Muna sa Danao City, Cebu. Suno kay Glemar Bacusmo, pangulo sang Anakpawis-Central Visayas, kag Magilda Abella, organisador sang Bayan

Muna, ginpunggan sila sang mga tropa sang 78th IB nga mangampanya sa Barangay Santican. Kinumpiska sang militar ang ila materyales pangpropaganda.

►Ginguyod sang isa ka nakamoto-siklo nga suldado si Ronalyn Olea, presidente sang College Editors' Guild of the Philippines kag isa ka *nominee* sang Anak ng Bayan, sa Angeles City sadtong Abril 9. Pauli siya sadto halin sa upisina sang Anak ng Bayan sa Angeles syudad. Isa ka simana nga naospital si Olea bangud sa gin-agum nga mga gasgas, pilas kag lanog sa nagkalain-lain nga bahin sang lawas.

Wala pili nga ginalapas kag ginatuyo nga gub-on sang mga pasista ang legalidad sang mga hayag nga demokratikong oranisasyon kag partido para hatagan-rason ang kalakasan kag pagpamigos sa mga progresibo. Dapat nagapadayon nga ibuyagyag kag kundenahon ang mga kalakasan nga ini bilang senyal sang desperasyon sang mga reaksyunaryo kada may pagabante ang mga rebolusyonaryo kag mga progresibo sa anuman nga patag sang paghimakas kag nagaa-tubang sa daku nga peligro ang interes sang mga reaksyunaryo. AB

Mga kandidato nga nagalapas sa PTC, dinisarmahan sang BHB

Napulo'g isa ka armas ang natipon sang BHB halin sa apat ka kandidato kag ila mga armadong badigard sa apat nga separadong operasyon pagdisarma sa tunga sang Abril 13 kag 25.

Gin-abangan kag kinumpiskahan sang mga armas sadtong Abril 25 ang isa ka kandidato sa pagka-alkalde sa Maayon, Capiz sang balebualaon sini ang paandam sang Nonito Aquirre Sr. Command sang BHB batuk sa pagdala sang mga armadong badigard sa mga sonang gerilya. Siya kag isa pa nga kandidato ang wala man *permit to campaign* (PTC) ang gin-abangan sa isa ka tsekpoynt sang mga Pulang hangaway sa Barangay Bungbungan, Maayon. Nakumpiska sa ila mga badigard ang isa ka ripleng Galil kag isa ka Uzi *machine pistol*.

Sadtong Abril 19 naman, mapauli na tani halin sa pangampanya si Mayor Eduardo Balaod, reeleksyunista sa Tambulig, Zamboanga del Sur sang abangan siya sa tsekpoynt sang BHB sa Barangay Upper Leyson. Bangud sa lubos niya nga paglapas sa polisiya sa PTC, kinumpiska sang mga Pulang hangaway sang Front Monterosa Command ang mga hinganiban sang apat niya nga eskort nga pulis kag pribadong badigard. Nakumpiska ang duha ka M16, duha ka pistolang 9mm kag isa ka kalibre .45.

Sa rehiyon sang Caraga, kinumpiskahan sang mga armas ang meyor sang Loreto, Agusan del Sur kag mga badigard sini sadtong Abril 21. Gin-abangan sang mga gerilya sang BHB sa idalum sang Front Committee 34 ang meyor kag iya mga badigard nga duha ka suldado, duha ka pulis kag isa ka CAGU sa sityo Budiangan, Barangay Kauswagan, Loreto. Nakumpiskahan sila sang tatlong M16, isa ka Ingram *pistol machine*, isa ka kalibre .45 kag isa ka *shotgun*.

Bag-o ini, duha ka pulis nga eskort sang kandidato sa pagka-alkalde ng si Armando Lunio ang kinumpiskahan sang duha .38 rebolber sadtong Abril 13 sa Sityo Greenfield, Barangay Sta. Juana, Tagbina, Surigao del Sur sang mga hangaway sang Ka Bob Ruiz Command. AB

Imperyalismong US, nagapasilabot sa eleksyon

Sa subong yari sa Pilipinas ang maabot sa 120 Sahente sang imperyalismong US agud kuno imonitor ang eleksyon sa Mayo 10-isa ka direkta nga pagpasilabot sa mga pangsulod nga halambalanon sang Pilipinas. Luwas sa mga tinawo sang embahada sang US, madamu sang mga ginasiling taga-oberbar naghalin sa National Democratic Institute for International Affairs (NDIIA), isa ka institusyon nga kapot sang maka-Tuo nga AFL-CIO, isa ka pederasyon sang pangabudlay sa US. Madamu man ang naghalin sa International Republican Institute (IRI) nga kapot sang Republican Party ni President Bush.

Ang ultra-Tuo nga institusyon nga ini ginagamit nga alagyan sang pondo halin sa National Endowment for Democracy (NED) nga kapot sang US Central Intelligence Agency (CIA) para sa pagpasilabot

sini nagkalain-lain nga pungsod. Paagi sa NED, ginpondohan sang CIA ang mga organisasyon sa Haiti sadtong Pebrero agud pukanon si Pres. Jean-Bertrand Aristide. Diri man ginapaagi sang US ang pondo para sa mga organisasyon nga nagalunsar sang mga pagbato kay Hugo Chavez, anti-imperyalistang presidente sang Valenzuela.

May maitom nga tuyo ang pagsulod sang "US monitoring team" nga ini sa Pilipinas. Ang pagpasilabot sini sa eleksyon sa Mayo 10 pagagamiton sang imperyalismong US agud pat-uron ang interes sini nga may masulhay nga pag-areglo sa mga bangganianay sang mga papet nga pulitiko kag pungan ang posible nga paglupok sang kinagamu pagkatapos sang eleksyon. Nagakahadlok man ang US sa posible nga pagdaug sang signipikante nga numero sang mga progresibong partido sa eleksyon. AB

Koleksyon sang mga litrato sang BHB, ginlunsar

Ginpagguwa sining Abril 30 ang libro nga *Pulang Mandirigma: Images of the New People's Army*, isa ka koleksyon sang nagkalain-lain nga larawan sang BHB, sa Balay Kalinaw sa University of the Philippines sa Diliman, Quezon City. Ang libro nga ini ang ikatlo lamang sa amo nga sari sang mga libro kag una sa nagtaliwan nga 15 tuig.

Nagpamulong-pulong si Kaupod Coni Ledesma, myembro sang *negotiating panel* sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) bahin sa importansya sang libro. Paagi sa pagpakita sang hili-kuton sa kada adlaw sang mga Pulang hangaway sa pag-alagad sa pumuluyo kag pagtib-ong sang Pula nga gahum pangpulitika, siling niya, mabaskog nga ginahimutig sang libro ang maitom nga propaganda nga ang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) terorista.

Nagtawag si Gregorio "Ka Roger" Rosal, tagapamaba sang Partido Komunista sang Pilipinas, agud upisyal nga buksan ang paglunsar sang libro nga ginbalhag sang Kawanihan sa Impormasyon sang PKP. Ginhingalitan ni Ka Roger ang kahigayunan agud ibuyagyag ang terorismo sang reaksyunaryong Armed Forces

of the Philippines (AFP) kag pakamalauton ang mga pagpang-abuso sang AFP sining karon lang sa Quezon, Mindoro kag Rizal. Ginhiwat ang isa ka malip-ot nga programa nga gintampukan sang mga rebolusyonaryong ambahanon kag mga mensahe sang paghiliusa sang mga aktibista, lakip ang lokal nga sanga sang International League of Peoples' Struggle. May ara man nga magagmay nga eksibit sang mga pili nga larawan halin sa libro kag ang mga ginhimo nga arte halin sa mga sonang gerilya.

Ang paglunsar sang libro ginhi-mo sa bulig sang Congress of Teachers and Educators for Nationalism and Democracy (CONTEND).

Ang pagbilog sang libro

Pareho sang ginsiling ni Ka Roger sa iya pauna nga hambal, aktibo nga

ginasuportahan sang mga kaupod ang pagbilog sang libro. Positibo na ginsabat sang mga kaupod sa bug-os nga pungsod ang panawagan nga magpadala sang mga litrato ukon mag-imbata sang mga potographer nga magakuha sang mga laragway. Masobra isa ka libro ka kopya na sang libro ang gin-order sang mga kaupod, wala gani ini napagguwa.

Maabot sa 10,000 larawan ang natipon. Kadam-an sang mga ini ginamot sang mga kaupod sa mga prenteng gerilya nga ginkuha gamit ang

ila mga *analog* ukon *digital* nga kamera ukon pati ang mga kamera sang ila mga *cellphone*. Nag-amot man sang pila ka gatos ang pila ka propesyunal nga *photojournalist* halin sa mga espesyal nga pagbisita sa mga sonang gerilya bilang pagpreparar sa libro ukon halin sa daan na nila nga mga kuha. Pila ka gatos man ang ginpili halin sa koleksyon sang mga larawan sa *Liberation*, ang upisyal nga pahayagan sang NDFP.

Sa paghimo sang libro, ginkunsiderar ang mga kundisyon sang inaway banwa. Nakansela ang pila ka byahe sang mga potograper bangud sa mabaskog nga mga operasyon militar ukon indi gani naatras ang ila pagbalik. Maid-id nga ginpili ang mga larawan agud indi mabutang sa kompromiso ang seguridad sang masa kag mga kaupod sang mga sonang gerilya.

Wala sang katulad nga pagpasiplat sa matag-adlaw nga pangabuhi sang aton mga Pulang hangaway ang ginahatag sa mga makakita sa 125 litrato nga *black and white* kag 150 pahina sang 8" por 8" nga libro nga ini. Pareho sang ginsaad ni Ka Roger: "Ginapakita sini ang malapad nga aktibidad sang BHB-ang ila pagbaktas sa talamnan, kabukiran kag pusod sang kagulangan sa paglakbay nila sa isa ka baryo padulong sa masunod, ang pagbukas sang mga bintana kag pwertahan sang masa, ang mainit na pag-abi-abi kag paghanda sang mainit nga kape para sa ila, ang pagtungod sang BHB sa hilikuton bilang estudyante kag maestro, abyan kag tagalaygay, kusinero kag panadero, dentista kag medik, hangaway kag kaupod sa paghimakas sang pumuluyo." AB

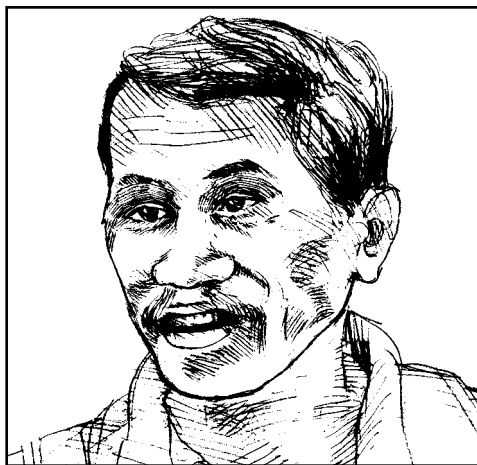
Sikwayon ang mga nagagamit sa OPML para wala untat samaran ang Partido-Ka Basil

Ang artikulo nga ini ginkuha sa pinakaulihi nga salaysay ni Kasamang Mabini Permalu Fabon nga mas kilala bilang Ka Basil sa Southern Tagalog. Sa ikaduha nga adlaw na siya sang iya malubha nga balatian sang iya ginsulat ang salaysay. Sa pihak sang kabudlayan nga gin-agnan niya sadto, ginpilit pa gihapon niya nga mahi-os ang sululaton kag mapadala sa Ang Bayan agud masabat ang mga traidor nga nagagamit sa mga natadlong na nga mga kasaypanan sa wala-untat nga malisyosong pagpanamad sa Partido. Sadtong Pebrero 6, pagkatapos sang anum ka adlaw nga malala nga pagbalatian, napatay siya kag gintib-ong nga baganihan sang rebolusyong Pilipino.

Ginsuguran ni Ka Basil ang iya pagsalaysay paagi sang direkta nga paghingadlan sa mga kriminal nga nagpamuno sa Oplan Missing Link (OPML), ang kampanya sa binuang kag wala basehan nga pagpangita sang kaaway sa sulod sang Partido sa Timog Katagalugan sadtong 1988. Pangunahon sa mga ini ang sekretaryo sang rehiyon nga si Miel Laurenaria (kilala sadto bilang Tibs o Amanda). Ginpalabas ni Ka Basil ang mga nasaksihan nga kabuangan ni Laurenaria. "Ginpabay-an niya nga dakpon kag silutan ang mga kaupod, lakip ang mga myembro sang komiteng rehiyon nga ginpili sa bag-o lang natapos nga kumperensya sang Partido sa rehiyon." Si Ka Basil isa sa mga ginpaaresto sang kakolektibo niya sa komiteng rehiyunal.

Ginhingadlan man niya ang iban pa nga nagapamuno nga kadre nga nagakapot sang matag-as nga pusisyon. Ginhangad kag gindayaw niya ang mga mapainubuson nga nagbaton sang aksyong pandisiplina halin sa Partido, nagpabilin nga tampad sa rebolusyon kag matuod nga naghinulsol kag nagtadlong.

Sa pihak nga bahin, mabaskog ang pagkaakig niya sa iban, labi na kay Laurenaria, nga di makahibalo magkilala sang kaugalingon nga kasaypanan, nagpakuno-kuno lamang nga nagabaton sang aksyong pandisiplina kag sa nagkalain-lain nga panahon na-

gapamilit nga husto siya kag ang OPML. Sa punta sang Ikaduha nga Dunganon nga Kahublagan Pagpanadlong (IDKP), lubos man nga nga nagtraidor si Laurenaria sa Partido kag rebolusyonaryong hublag kag nag-entra sa "MLPD" (Marxist-Leninist Party of the Philippines-Rebolusyonaryong Hukbong Bayan). Wala kinamatarung ang hubon nga ini sa bansag sa kaugalingon bangud ginabastos lamang sini ang Marxismo kag Leninismo, ang rebolusyon kag ang pumuluyo. Nakig-himbunanay kag nagapakasangkapan ini sa mga reaksyunaryong pwersa kag militar, nagaalagad nga bayaran nga *private army* sang mga garuk kag pasistang pulitiko, nagaatake sa Partido, hangaway sang banwa kag rebolusyonaryong hublag kag nagapaniplang, nagapangamu kag nagapamintas sa masa. Amo man ang pagkangil-ad ni-

ya sa mga namuno sa Task Force Missing Link, ang yunit nga nagapatuman sang OPML sa Timog Katagalugan. Pangunahon na diri si Kenny, lider sang TFML, nga nagalikaw sa salabton, naghalin kag wala na nagpakita pagkatapos mapauntat kag madeklarar sang Partido nga isa ini ka daku nga kasaypanan.

Sa mga nabiktima naman, ginapabyag ni Ka Basil ang iya mabaskog nga pagkaakig kay Manuel Quiambao Pena (mas kilala sa ngalan nga Tanning). Bal-an niya si Pena ang isa sa mga pinakagrabe nga gintortur sa OPML. Sa pihak nga bahin, maathag kay Pena kag madamo pa nga nabiktima sang OPML nga lapas ini sa mga prinsipyo kag polisiya sang Partido, Bag-ong Hangaway sang Banwa kag rebolusyonaryong hublag.

Personal nga saksi si Pena kag tannan nga iba pang nasalbar nga biktima sang OPML sa gilayon kag desaysibo nga interbensyon sang sentro sang Partido sadtong ulihi nga binulan sang 1988 agud imbestigahan, pauntaton kag ideklara nga isa ka daku nga kabuangan kag kasaypanan ang OPML. Saksi man sila sa pagpapanaog sang aksyon pangdisiplina sa mga nagpamuno sini kadungan sa bug-at sang paglapas sa mga polisiya kag pagsulundan sang Partido, hangaway sang banwa kag rebolusyonaryong kahublagan kag mga kinamatarung sang mga kaupod, kag sa pagtadlong sa mga kasaypanan sang OPML kag kapareho nga mga kabuangan. Pero sa kamatuoran, ang mas daku kag mas sandigan pa nga halambalanon kay "Tanning" amo ang pagkalulong niya sa NGOismo kag iban pa nga malala nga disoryentasyon nga grabe naghalit sa Partido kag sa rebolusyonaryong kahublagan sadtong dekada 1980. Samtang nalulong sa NGOismo, naglabot siya sa pakighimbunanay sa estado kag iban pa nga traidor sa pag-atake sa Partido kag rebolusyonaryong kahublagan. Para diri, ang pangunahon nga ginatum-ukan niya amo ang mga natadlong na nga kasaypanan sa

OPML kag mga kapareho nga kabuangan sadtong dekada 1880.

Isa ka mapait nga kamatuoran nga nagkapareho na sila sang sang mga kriminal nga nagpamuno sang OPML kag mga katulad nga kabuangan kag iban pa nga may daku kasaypanan kag indi magtadlong, gani ginpalalin ukon ginkakas ang kaugalingon mismo sa Partido. Palareho sila nga indi mabaton ang IDKP nga nagtadlong sa mas kumprehensibo nga kasaypanan sadtong dekada 1980. Palareho nila nga ginpili nga magpadayon sa pagkagumon sa malala nga disoryentasyon nga makahulugan nga ginsikway kag ginbayaan sang Partido. Palareho nila nga ginapamatukan ang Partido kag rebolusyonaryong kahublagan sa tigaylo nga ang reaksyunaryong nagaharing sahi kag estado.

Katuwang si Robert "Bobby" Garcia, isa pa nga nangin biktima sang OPML nga wala man untat sa pagbasol sa Partido mismo sa baylo nga sa mga nagsayup nga nagpamuno sang OPML. Ang pangunahon nga misyon ni Pena sa kabuhi subong amo ang nagapadayon nga pagpagpangita sang mga kahigayunan kag pamaagi para buhion nila ang halambalanon sang OPML, pagguwaon nga ang Partido ang may kahimuan sini kag du na ini sa Partido kag sa Marxismo-Leninismo kag gamiton ini sa pagpang-atake kag katuyuang pagpangguba sa Partido.

Madugay na nga nagapangita kag nagapaniplang si Pena sa sinoman maengganyo nila agud magbuyagyag sang bersyon sa mga hitabo sa OPML suno sa kagustuhan kag antikomunista nga katuyuan nanday Pena. "Nadumduman ko sadtong 1999 sang ako nagbisita sa upisina nanday Pena sa Cubao, gin-

kumbinsi niya ako nga ipahayag ang mga kapintas kag kalainan nga natabo sa OPML kag ipublisar ini sa Inquirer bangud ako kuno isa sa mga nabiktima sini." May kasugilanon sila sa pahayagan nga ini para hungod nga gamiton ang OPML sa pagpanamad sa Partido.

Sadto pa ginbalibaran na ni Ka Basil ang pagpaniplang nga ini ni Pena, amo man ang pareho nga hingyo ni "Bobby" Garcia nga nagpalapit sa iya sadto man nga panahon ina. Bugos ang pagpati ni Ka Basil nga wala

sang maayo nga iganbunga ang maitom nga plano nanday Pena kag Garcia batuk sa Partido kag rebolusyonaryong kahublagan, kag mangin sa mismo mga biktima sang OPML. Siling ni Ka Basil, "Ang ila mga plano amo ang magahatag lamang sa kaaway sang mga mapanghalit nga im-

---

**Nakareserba ang iya
kaakig kag pagkangil-ad
sa mga lider nga wala
paghinulsol kag dalayon
nga nagtraidor na sa
Partido kag amo man sa
ila mga biktima nga nag-
pagamit na sa kaaway.**

---

pormasyon. Ang mga ginahimo nila kag gusto nila pagguwaon sa mga biktima nga ginatuyo nila tiplangon amo ang wala sang kinalain sa mga antikomunista kag kontra-rebolusyonaryo nga itom nga propaganda kag Pulang nga pagpahadlok nga ginahimo na sang reaksyunaryong estado."

Kahimbon nila diri ang mga pinakamahugod nga nagluib sa Partido kag rebolusyon, mga kontra-rebolusyonaryo nga pseudo-repormista kag mga ahente sang reaksyunaryong gubyerno kag militar. Ginapondohan sang pila ka prente nga institusyon kag ahensya sa paninktik sang US kag sang papet nga gubyerno ang mga ginagamit nila nga institusyon, ginapagguwa nila nga publikasyon kag ginahiwat nila nga aktibidad.

Mabaskog ginakundenar ni Ka Basil ang mga mapangsamad nga manobra kag pagpang-intriga nanday Pena kag Garcia. "Sa baylo nga ipokus

ang basol sa mga nagtraidor kag kriminal nga nagpamuno sang mga kabuangan kag kasaypanan pareho nanday Laurenaria, Ricardo Reyes nga nag-apruba sa Kampanyang Ahos-ang nauna nga bersyon sang OPML sa Mindanao, Arturo Tabara nga naglunsar kag personal pa nga nanortur kag nang-abuso sa mga ginbiktima nila sa Kabisayaan kag Nilo de la Cruz nga upod ni Popoy Lagman nga namuno sa pareho nga kabuangan sa Metro Manila, mas gingusto pa nila makighimbunay sa mga ini kag sa kaaway kag palareho gintumod ang pagbato sa Partido kag rebolusyonaryong kahublagan."

Isa si Ka Basil sa mga nag-agum sang mga pinakamalala nga pisikal nga tortur kag pagpaantos sa OPML, pero wala nadula sa iya ang makig-kaupod nga pagpakigrelasyon sa mga nagsayup pero pursigido nga nagtadlong kag nagpabilin nga tampad sa Partido kag rebolusyon. Nakareserba ang iya kaakig kag pagkangil-ad sa mga lider nga wala paghinulsol kag dalayon nga nagtraidor na sa Partido kag amo man sa ila mga biktima nga nagpagamit na sa kaaway.

Sa padayon nga pagpalapta sang mga kabutigan kag pagpangtiko sang mga datos kag kongklusyon bahin sa OPML, suno kay Ka Basil, ginapamatud-an sang mga traidor nga sila mga espesyal nga ahente sang kaaway kag bayaran nga propagandista nga kontra-Partido. Bilang pangtakup, nagpanawagan si Ka Basil sa mga pareho niya nga biktima kag sa mga pamilya sang mga biktima nga sikwayon ang mga pareho nanday Pena kag Garcia nga wala sang ginaalagaran kundi ang malisyoso nga propaganda sang nagaharing sahi batuk sa Partido kag rebolusyonaryong kahublagan. AB

Mga tulisan, instrumento sang AFP sa Northeast Mindanao

Sistematiko nga ginagamit sang 4th ID sang Philippine Army kag sang Philippine National Police (PNP) ang mga tulisan sa Northeastern Mindanao agud magsabwag sang kontra-rebolusyonaryong kakugmat sa kubay sang pumuluyo kadungan ang pagpanamad sa BHB.

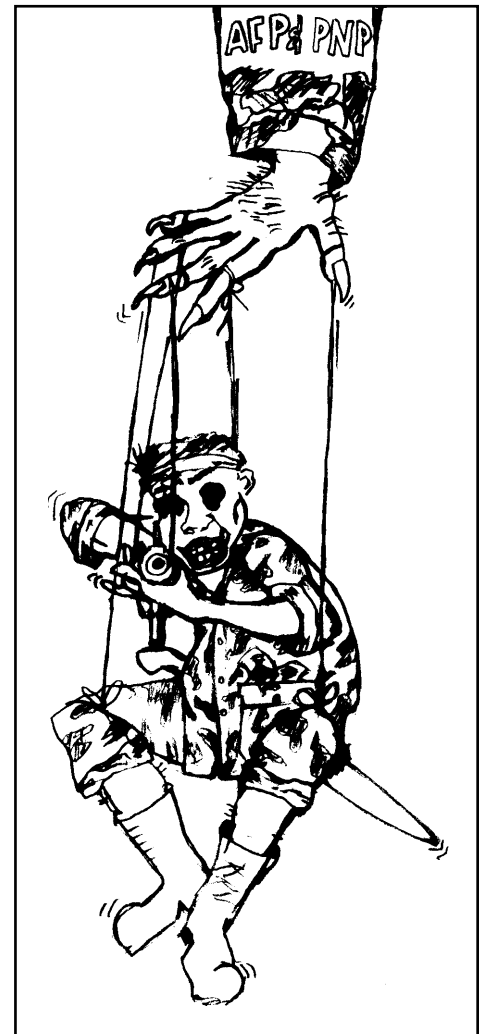
Kinaandan ginapatarget sang AFP kag pulisya sa mga hinuuptan nila nga tulisan ang mauswagon nga tindahan nga kooperatiba nga ginatukod sang mga organisasyong masa sang mga lumad sa binukid nga mga baryo. Gina-kawatan man ang pila ka negosyante kag pangpasahero nga salakyan.

Kada igareport sa pulisya ang amo nga mga hitabo, isa gid lang ang masami nga sabat sang PNP: mga gerilyang BHB ang naghimo sang pagpangholdap. Gilayon man nga ginapasurender ang mga tulisan kag pagguwaon nga mga Pulang hangaway sila.

Sa isa ka pahayag, ginkundenar ni Ka Maria Malaya, tagapamaba sang NDF-Northeastern Mindanao, ang kakugmat nga ginasabwag sang mga tulisan kag ang ginabunga sini daku nga huol sa pangabuhian sa masa. Siling niya, napilitan gwardyahan sang mga lumad ang ila mga kooperatiba kag personal nga pagkabutang sa baylo nga asikasu-hon nila ang ila pagpanguma. Sa baylo nga lagson sang AFP kag PNP ang mga tulisan nga nagapamerwisyo sa masa, ginahambalan nila ang tagabaryo nga mag-entra sa CAFGU, magtukod sang detatsment sang AFP kag CAFGU sa ila lugar kag tugutan ang pagpasingki sang mga operasyon militar diri agud kuno madula na ang kinagamu. Wala ini ginpasugtan sang mga tagabaryo bangud nahibal-an nila padihut ini sang militar agud mas hilway sila makasabwag sang kakugmat kag makalunsar sang dalagku nga operasyon agud waskon ang rebolusyonaryong kahublagan.

Gintumod ni Malaya ang pagpamuyong sining ikaduha nga simana

sang Abril sa mga tindahan nga kooperatiba sang mga lumad sa binukid nga bahin sang Diatagon, Lianga, Surigao del Sur. Bag-o ini, lima ka mangunguma ang ginkawatan kag minasaker sa Cabadbaran, Agusan del Sur sadtong

Disyembre 1, 2003 pagkatapos sunod-sunod man nga pagpangholdap kag pagmasaker sa mga baryo sang Butuan City kag San Antonio, Agusan del Norte kag Cabadbaran sadtong Nobyembre 2003. Sining Pebrero 27, ginsulod man ang kooperatiba nga tindahan sa Sityo Sina-ka, Antikala, Butuan City ugaling napunggan sang mga tagabaryo ang pagkawat sa kooperatiba sa sityo sang tribo sa Kalidan, Mahaba, Cabadbaran.

Ang may kahimuan sang serye sang mga krimen nga ini amo ang isa ka walo katawong grupong lumad nga kapot ni Sgt. Marlito Boholps sang AFP-CAFGU *detachment* sa Mahayahay, Antikala, Butuan City. Ang grupo ginapamunuan ni Loloy Mandag, isa ka aktibong aset ni Boholps. Sining Marso 2004, ginpakuno-kuno nga mga Pulang hangaway ang mga tulisan kag kuno ginpasurender sa kampo sang 401st Bde sa New Leyte, Prosperidad, Agusan del Sur.

Mga lumad man ang ginarekrut sang AFP para mangin tulisan agud samaran ang paghiliusa sang pumuluyo nga lumad. Isa ka apat katawong hubon ang ginapamunuan ni Peter Iligan, isa ka Manobo nga taga-Poblacion 1, Santiago, Agusan del Norte kag aset

ni Heros Morales, hepe sang pulisya sa Santiago. Isa pa nga guban nga nagapanulisan sa lindero sang Surigao del Sur, Agusan del Norte kag Surigao del Norte ang ginapamunuan nanday Jack Anilao kag Junior Ampo, mga myembro sang Lumadnong Pakigbisog sa Caraga ukon Lapaca, isa ka kontra-rebolusyonaryong grupo nga gintukod ni Gen. Ernesto Carolina, anay hepe sang AFP Southern Command. Ginpakuno-kuno man nga mga gerilya sang BHB kag ginpasurender ang grupo ni Anilao.

Ginpaathag ni Malaya nga ginatinguhaan sang rebolusyonaryong kahublagan nga bungkagon ang mga grupo sang tulisan paagi sa pagsilut sa mga lider sini kag paglunsar sang maid-id nga reedukasyon sa mga ordinaryong myembro nga wala sang mabug-at nga kasalanan sa masa. Magkatimbang ang BHB kag mga lumad sa pagbato sa mga tulisan.

Nagapanawagan man si Malaya sa pumuluyo lunsay sa mga lugar nga mabukid kag patag, nga pabaskugon kag palig-unon ang BHB agud pangapinan ang mga kadalagan sang pumuluyo kag rebolusyon kag maghiliusa batuk sa mga tulisan nga kapot sang AFP kag PNP. **AB**

Cordillera Day 2004

Ginhugyaw ang kasaysayan sang maisogon nga paghimakas sa Cordillera

Militante nga ginhiwat sang mga nagtambong sa Cordillera Day 2004 ang maisogon nga kasaysayan kag ang indi malingkang kag maisogon nga paghimakas sang mga pungsodnon nga minorya kag pumuluyo sa Cordillera.

Ginhiwat ang selebrasyon sa Tococan, Bontoc, Mt. Province sadtong Abril 24. Gintambungan ini sang masobra 3,000 katawo halin sa nagkalain-lain nga ili (komunidad) sa Cordillera, mga tiglawas sang mga pungsodnon nga minorya kag iban pa na sektor sang pumuluyo sa iba nga bahin sang Pilipinas, kag mga kaalyado kag abyan halin sa nagkalain-lain nga duog sang Pilipinas kag halin sa guwa sang pungsod.

Ang Cordillera Day nagsugod bilang Macliing Memorial ukon pagdumdum sa pagpatay sang mga elemento sang Armed Forces of the Philippines sadtong Abril 14, 1980 kay Apo Macliing Dulag. Sadtong buhi pa siya, si Macliing isa ka respetado nga pangat (pinuno sang tribo) sang mga Kalinga nga maisogon nga nanindugan tubtub sa kamatayon niya batuk sa pagtukod sang Chico River Basin Hydroelectric Project (proyekto nga Chico Dam) sadtong panahon sang diktaduryang US-Marcos. Ang Macliing Memorial ginhiwat

sang halin 1981-84, sa umpisa bilang tuigan nga pagdumdum sang mga tribo sa Kalinga kag Bontoc sa pagbato kag pagkamartir ni Macliing, ginpasakupan sang iban pa nga tribo sa Cordillera tubtub sa nagalakip sa iban pa nga sektor sang pumuluyo kag lugar sa Cordillera, lakip ang mga indi pungsodnon nga minorya.

Umpisa 1985, gintawag na nga Cordillera Day (CD) ang mga kahiwatan bilang pagkilala kag pagpalig-on kag mas malaparan nga militanteng paghimakas sang pumuluyo kag indi lang sa Chico River kundi sa bilog nga sakup sang Cordillera batuk sa makasahi kag pungsodnon nga pagpang-ulipon sa ila. Ginasakup man sang CD ang mga isyu kag paghimakas sa pila ka bahin sang rehiyong Ilocos nga katambi sang Cordillera.

Ang tema sang kahiwatan su-bong nga tuig amo ang "Itib-ong ang sulo sang mga martir sang Cordillera! Pabakuron ang paghimakas sang pumuluyo batuk sa pungsodnon nga pagpang-ulipon kag imperyalistang globalisasyon!"

Makasaysayan man ang CD sa tuig nga ini nga ika-20 tuig nga pagkatukod sang Cordillera Peoples Alliance (CPA) nga namuno sa paghimakas sang mga taga-Cordillera halin sadto. Ang CPA man ang nagapangu-na sa tuigan nga paghiwat sang CD.

Sa tuig man nga ini liwat ginhiwat ang selebrasyon sa isa ka mga *ili* (komunidad) sa Chico River nga nanindugan batuk sa proyektong Chico Dam. Ginpatingkad sini ang kahimtangan nga tubtub sa subong ginatinguhaan gihapon nga agawon sang mga reaksyunaryong nagharing sahi kag estado nila ang mga resorsa kag duna nga manggad sa Cordillera pareho sang Chico River, samtang ginapabay-an, ginahimuslan kag ginapi-gos ang pumuluyo sa mga *ili*.

Sadtong nagligad nga mga tuig, ginhiwat ang CD sa nagkalain-lain nga *ili* sa Cordillera agud ipakita ang

Ginpasidunggan sa selebrasyon ang wala pasulabi nga paghalad sang kabuhi, pagkabutang, kusog, kinaalam kag manggad para isulong ang paghimakas sang mga taga-Cordillera para pangapinan ang ila duta, kabuhi, pangabuhian kag mga resorsa.

hugot nga paghiliusa sang mga pungsodnon ng minorya kag pumuluyo sa Cordillera kag palutawon ang mga isyu nga ginaatubang nila sa nagkalain-lain nga bahin sang Cordillera, pareho sang pagpamuyong sang mga dalagku nga kumpanya sa pagmina, militarisasyon, pagpang-agaw sang mga kadutaan sang kalolohan kag resorsa, pagdingot sang gubyrno sa pumuluyo sang mga basehang serbisyo pangkatingan, kag pagpangguba sang "globalisasyon" sa agrikultura kag pangabuhian sang pumuluyo.

Labaw pa sa isa ka malipayon nga pagtilipon para sa pagdumdon, ang CD isa ka malaparan nga pagtu-on kag nagalanog nga pangpulitika nga pahayag sang militante nga kahublagang masa sa Cordillera nahanungod sa nagaluntad nga mga realidad-mga mabug-t nga palaligban kag desidong paghimakas sang pumuluyo sa rehiyon. Sa sulod sang tatlo ka adlaw humalin Abril 22 tubtub sa mismong kaadlawan sang CD, paagi sa mga *workshop* bahin sa nagkalain-lain nga topiko, gintun-an sang tanan nga nagtambong sa CD ang nagkalain-lain nga mainit nga isyu sa Cordillera. Nagbayluhanay sila sang mga inagihan kag panan-awan sa militarisasyon, "globalisasyon" (labi na sa agrikultura), mga mapanghalit nga proyekto, mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung, mga gera sang mga tribo kag pagpanulsol sa mga ini sang militar kag

madamu nga iban pa. Halin sa resulta sang mga *workshop*, nagtukod sila sang mga resolusyon para sa hugot nga pagbuligay kag pagpasulong sang paghimakas bahin sa nagkalain-lain nga isyu kag paghimakas sa Cordillera. Ginbasa man ang mga mensahe sang CPA kag mga alyado nga organisasyon kag pati sang pila ka tiglawas sang gubyrno.

Ginpasidunggan sa selebrasyon ang wala pasulabi nga paghalad sang kabuhi, pagkabutang, kusog, kinaalam kag manggad para isulong ang paghimakas sang mga taga-Cordillera para pangapinan ang ila duta, kabuhi, pangabuhian kag mga resorsa. Ginhatagan sang pinakamataas nga pasidungog ang mga martir kag baganihan sang Cordillera.

Sa akompanimento sang mga tumanog kag nagalanog nga mga tumanog nga kanta kag binalaybay, ginhanduraw sang mga nagtambong ang masobra isa ka kwarto ng siglo sang pagbuhis sang dugo, balhas kag mga sakripisyo sang mga pumuluyo kag martir kag ang himpit nga pangako nga padayon padabdabon ang sulo sang mga martir kag baganihan sang mga pungsodnon nga minorya. Mabaskog man nila nga ginpalig-on nga tubtub indi maangkon sang mga pungsodnon nga minorya ang matuod nga awtonomya kag kahilwayan magdesisyon sang kaugalingon, magapadayon ang paghimakas sang pumuluyo sa Cordillera. AB

Anum armas, naagaw sa reyd sa Negros Oriental

TATLO ka M16, isa ka M14 kag duha ka kalibre .45 pistola ang napunpon sang 4-katawong yunit sang Bagong Hangaway sang Banwa sang salakayon nila ang isa ka detatsment sang Philippine National Police sa

Barangay Masulog, Canlaon City, Negros Oriental sadtong kaagahon sang Mayo 5.

Gintigayon ang opensiba sa pihak sang pagtambak sang dugang nga pwersa militar kag pulis sa isla.

10th IB, ginapalayas sang pumuluyo

GINAPALAYAS sang pumuluyo sa Misamis Occidental ang mga abusa-do nga tropa sang 10th IB sang Philippine Army nga ginapamunuan sang isa ka Lt. Col. Libertino.

Ginpabutyag nila ini sa isa ka miting nga gintambungan sang 100 lider mangunguma sa walo ka baryo sadtong Abril 19 sa Barangay Lower Bautista, Sapang Dalaga. Diri ginsaysay sang mga mangunguma halin sa mga baryo sang Lower Bautista, Masubong, San Agustin, Ventura, Guinabot, Dapacan, Alto, Siloy kag Bonifacio ang ila makahaladlok nga inagihan sang lagson sang 10th IB ang yunit sang BHB nga naengkwen-tro sini sadtong Marso 14.

Namuyong, nanamad sang kagamitan kag namahog sa mga bar-

yo ang mga suldado sang "B" Coy. Ginreklamo sang mga mangunguma ang pagtakaw sang mga suldado sa ila mga hinuptan nga hayop kag iban pa nga kagamitan.

Isa ka mangunguma ang ginpilit pero nagpamalibad maggiya sa operasyon sang militar. Isa ka mangunguma ang ginpatumtuman sang pusil sang apat ka suldado kag pilit nga ginapagguwa ang iya riple nga M14 bangud siya kuno katapu sang BHB.

Ginpaabot sang KARAPATAN-Western Mindanao sa pamunuan sang 10th IB ang mga reklamo. Pero ang mga ini ginbalibaran sang isa nga nagangalan Capt. Toraino, bagay nga ginkaakig sang mga biktima.

Samtang, sa Compostela Valley,

ginapamilit sang mga paryente ang gilayon nga paghilway kanday Jordan Donillo, 32, sang Barangay Cabuyan, kag Rexan Esperanza, 17, sang Barangay New Leyte, lunsay sa banwa sang Mabini. Ang duha gindakup sang mga tropa sang "C" Coy sang 60th IB sadtong Abril 25 sa Sityo Palawan, Barangay Mapalusong, Mabini.

Ginahunong sila sang 60th IB kag ginadala sa operasyon. Suno kay Col. Edgardo Gonzales, hepe sang 60th IB, hilwayon lamang nila ang mga detenido kon mangako sila nga indi magbalik sa armadong kahublagan. Suno sa mga himata sang mga bilanggo, may mga agi sang tortyur sa mga kalawasan sang duha.

PANGKALIBUTANONG ADLAW SA PANGABUDLAY, GINDUMDUM SANG MGA MAMUMUGON SA BILOG NGA PUNGSOD

ISA ka daku nga insulto. Ini ang reaksyon sang mga mamumugon sa tanyag ni Gloria Arroyo nga libreng sakay sa MRT, konsyerto, tiket sa pahampang nga basketbol kag diskwento sa nagkalain-lain nga tindahan sa okasyon sang Adlaw sang Pangabudlay. Sa baylo nga malipay, nagmartsa ang pila ka pulo ka libo nga mamumugon sa mga plasa, karsada kag pangpubliko nga lugar sining Mayo 1 agud liwat idemanda ang P125 nga dugang nga sweldo kag pag-untat sa mga kontra-mamumugon nga polisiya sang rehimen. Gintuon man nila sa okasyon ang miting de abanse sang partido nga Anakpawis sa nagkalain-lain nga duog sang pungsod.

Sa Metro Manila, nag-abot sa 30,000 ang nagtipon sa Liwasang Bonifacio. Samtang nagapahamot si Arroyo sa pila ka mamumugon sa Laguna, 5,000 mamumugon naman ang nagtipon sa Calamba City agud

pakamalauton ang iya mga polisiya. May kapareho man nga paghulag sa iban pa nga syudad sang Luzon. Sa kabilugan sang Visayas, nag-abot sa 40,000 mamumugon ang nagpasakup sa mga aksyong protesta. Linibu-libo man ang nagsabat sa panawagan sang Kilusang Mayo Uno kag Anakpawis sa Mindanao.

Nagbalibad ang rehimeng Arroyo nga atubangan ang matarung nga reklamo sang mga mamumugon. Sa bilog nga panahon sang iya pag-alagad, wala bisan isa ka sentimo nga saka nga nabaton ang mga mamumugon halin sa iya rehimen. Sa pihak ini sang nagapadayon nga pagtaas sang presyo sang mga basehang kinahanglanon kag serbisyo. Suno sa pagtuon sang mga mamumugon, nagtibusok na sang P51.80 ang matuod nga balor sang sweldo halin 1999. Buot sili-ngon, ang subong nga P280 minimum nga sweldo nagatumbas na lang sang P229.

Pangnortyur sang mga suldadong Amerikano, British sa Iraq nabuyagyag

LABI nga nahublasan sang maskara ang mga tropa nga mananakup sa Iraq sang magtampok ang mapintas nga pagpanortyur, pagpangbaboy kag pagpakahuya sang mga suldadong Amerikano kag British sa mga nadakup nila nga Iraqi.

Nag-ani sang malapad nga pagkundera halin sa pumuluyong Amerikano kag labi na sa mga Iraqi kag iban pa nga pumuluyong Arabo sang ginpagguwa sadtong Abril 28 sa telebisyon sa US ang mga larawan sang mga bihag nga Iraqi samtang ginortyur sang mga suldado nga Amerikano sa bilangguan nga Abu Ghraib, malapit sa Baghdad. Sa isa ka larawan, makit-an ang isa ka detenido nga Iraqi nga nagatindog sa isa ka kahon, lubos hublas tanan, may sul-ob sa guwa kag nahigtan sang lubid ang mga kamot. Sa isa pa ka larawan, makit-an ang madamu nga bilanggong Iraqi nga lubos hublas tanan kag nagasampawanay samtang gina-insulto kag kinakadlawan sang mga lalaki kag babayeng suldadong Amerikano. Ang mga suldadong Amerikano man mismo ang nagkuha sang mga litrato.

Duha ka suldado naman sa idalum sang Queen's Lancashire Regiment sang British Royal Army ang naghatag sa pahayagang Daily Mirror sa London, United Kingdom sang mga larawan sang pagpang-abuso sang mga suldadong British sa mga bihag nga

Iraqi. Sa isa ka litrato makit-an nga gina-ihian sang isa ka suldadong British ang isa ka detenido nga Iraqi. Suno sa duha ka suldadong British, gawina sang mga kaupdanan nila sa Iraq ang magpasahay sang mga larawan sang ila mga ginaabuso nga bilanggo.

Matandaan sadtong Enero nabuyagyag naman ang pag-antos nga gin-agum sang walo nga bilanggong Iraqi sa kamot sang mga suldadong British. Pinangsipa-sipa sila sang mga suldado tubtub mamatay ang isa sa ila. Suno sa isa ka report, nagaabot na sa 25 detenido ang namatay sa nagkalain-lain nga kulungan sa Iraq kag Afghanistan nga kapot sang mga mananakup nga pwersang ginapamunuan sang US.

Ang dinosena nga litrato nga ginapakita man sa madamu pa nga istasyon sang telebisyon kag ginabalhag sa mga pahayagan sa iban pa nga bahin sang kalibutan. Nagabaskog subong ang pagdemanda nga kabigon ang mga pagpang-abuso bilang krimen sa gera kag ginapaimbestigahan ini sa mga independyenteng organisasyon sa tawhanon nga kinamatarung.

Bangud sini, napilitan ang US kag UK nga maglunsar sang mga imbestigasyon. Ginkumpirma mismo sang imbestigasyon sang militar sang US ang lapnagon nga mga kaso sang pagpangbakol, pagkuha sang litrato kag

video sang mga ginpahublasan nga detenidong babaye kag lalaki, pagpamilit sa mga detenido nga maghimo sang sari-sari nga kabastusan, pagpanglugos kag iba pa nga sekswal nga pagpang-abuso sa mga bihag kag iban pa nga kahayupan. Napilitan man magpahayag sa mga pungsod Arabo si Pres. George W. Bush kag iban pa nga upisyal sang gubyrerno kag militar sang US agud ipaathag kuno ang mga hitabo. Ugaling imbes mangayo sang pasaylo, nagpahayag pa si Bush sang lubos nga pagsalig sa mga upisyal sang militar sang US nga siling niya may daku nga naibulig sa mga pumuluyong Iraqi.

Sa pihak sang kalalaon sang mga ginhimo nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung, ginsaway lang si Gen. Janis Karpinski, tagadumala sadto sang mga bilangguan sang US sa Iraq, kag laygay lamang ang ginhimo sa anum ka tinawo sang Military Police nga napamatud-an nangortyur sa mga bilanggo. Wala ni isa sa ila ang ginkakas ukon ginpahalin sa pwesto. Gin-ako bi Gen. Karpinski nga nahibal-an niya ang bahin sa mga pagpang-abuso sadtong isa ka tuig pa kag indi kuno niya mabaton ang mga ini. Pero ginsiling niya ang mga ini mandu sang mga upisyal sang *military intelligence* na may kontrol sa mga selda kon sa diin natabo ang mga kaso.

Nagadamo ang nagapamatuk sa US Patriot Act

NAGADAMO subong ang nagapakamalaut sa US Patriot Act samtang nagakampanya si Pres. George W. Bush nga himuon na ini nga permanente nga layi. May 300 lokal nga gubyrerno na ang nagapamatuk diri base sa ulihi nga report sang Bill of Rights Defense Committee kag American Civil Liberties Union.

Ang labing ulihi nga lokal nga gubyrerno nga nagpasang sang resolusyon batuk sa Patriot Act amo ang Martha's Vineyard sa Tinsbury, Massachussetts. Nauna nga nagpahayag sang nagpamatuk ang Alaska, Hawaii,

Maine, Vermont, mga syudad sang Philadelphia, Baltimore, Detroit, Dallas, Denver, San Jose, Seattle, San Francisco, Milwaukee, Washington, D.C., Pittsburgh kag El Paso, kag ang tatlo ka syudad nga may pinakadaku nga populasyon, ang New York, Los Angeles kag Chicago.

Mabaskog nga ginkundenar sang mga lokal nga gubyrerno nga ini ang sobra-sobra nga kagamhanan nga ginhatag sang US Patriot Act sa Department of Justice para mang-aresto, magdetenir, kag magpahalin sa mga dumuluong nga wala sang kaso nga ginapasaka.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XXXV No. 9

Marso 7, 2004

www.philippinerevolution.org

Editorial

Wala sang pundamental nga pagbag-o nga igabunga ang eleksyon sa Mayo 10

Sa subong nga malakolonyal kag mala-pyudal nga nagaharing sistema, reaksyunaryo ang mga eleksyon kag nagatuga lamang sang ilusyon sang demokrasya. Indi ini pwede mangin pamaagi agud ang pumuluyo makapabutyag sang ila kagustuhan kag makapili sang mga pinuno nga matuod nagatiglawas sa ila interes.

Ang nagaluntad nga sistemang pang-ekonomya, pangpulitika, pangkultura kag elektoral amo ang nagatalana sang pangkabilugan nga domina-

syon sang mga reaksyunaryong partido kag kandidato. Gani ang mga eleksyon para sa reaksyunaryong gubyrno sa Pilipinas wala sang iban pagtalana lamang kon sin-o halin sa ano nga paksyon sang reaksyunaryong nagaharing sahi ang mangibabaw sa isa ka panahon kag makapadipulos sa gahum kadungan sang pag-amlig kag pagpabilin

Mga tampok sa isyu nga ini...

Pagpang-ipit sa nga progresibong partido
PAHINA 3

Koleksyon sg mga litrato sg BHB
PAHINA 5

Mga tulisan, ginagamit sg AFP sa Mindanao
PAHINA 8